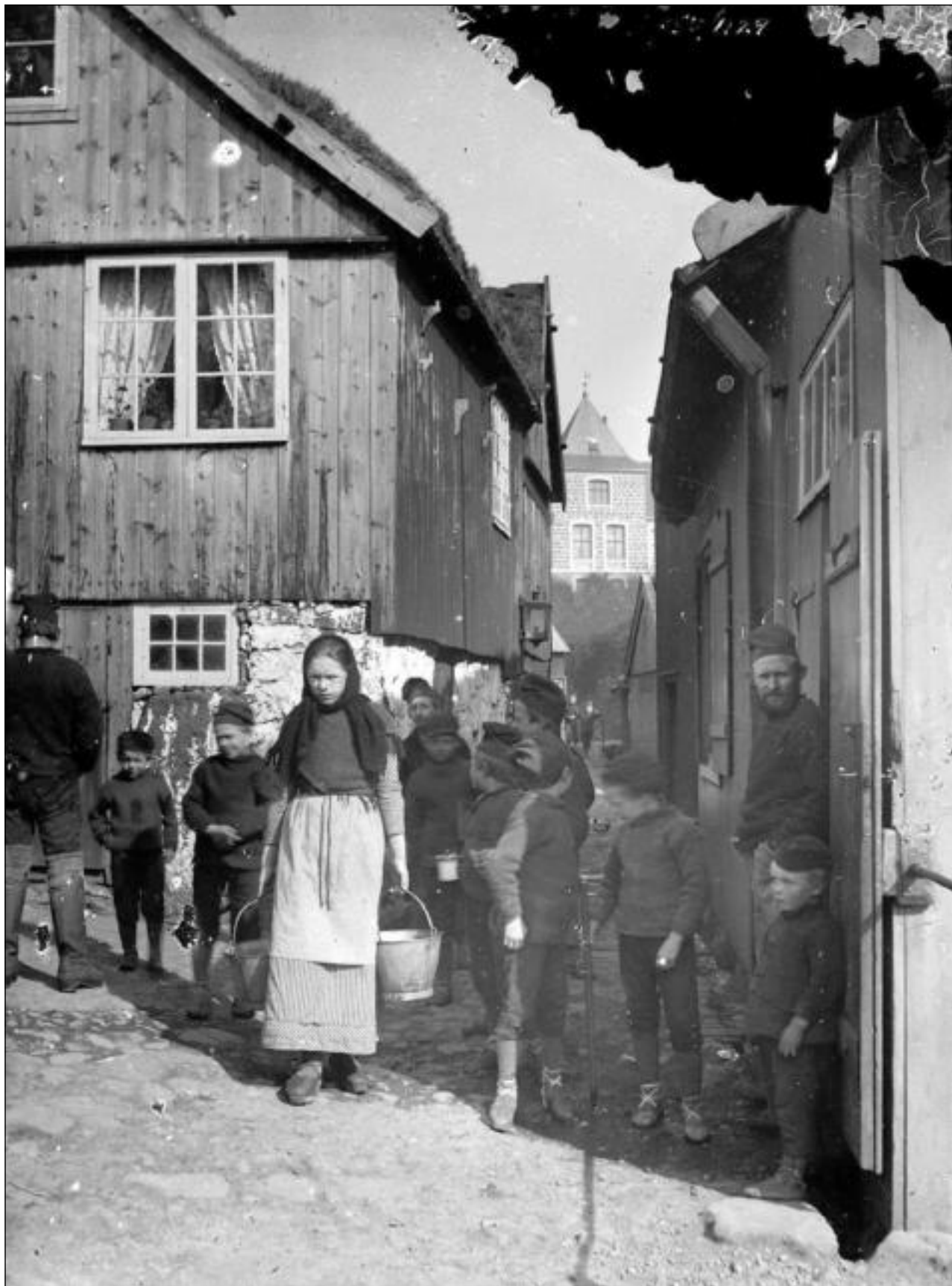

*Hendan myndin er tikin niðan
gjøgnum Gongina fyrst í farnu öld
– á ellisárum Hammershaimb.
Umhvørvið er ikki nógv broytt
fram til okkara dagar, og neyvan
heldur aftur til barnadagar Vensils.
Foreldur hansara vóru úr hesum
húsum, mamman úr Nýggjustovu
v.m. og pápin úr Fútastovu, h.m. Tá
pápi Vensin doyði, flutti mamman
til Havnar – inn til móður sína í
Nýggjustovu, sum soleiðs gjørdist
barnaheims Vensils*

FAKTA UM:

Venceslaus Ulricus Hammershaimb

Føddur: 25. mars 1819 í Sandavági
Deyður: 9. apríl 1909 í Keypmannahavn
Foreldur: Jørgen Frantz Hammershaimb
og Armgard Maria Egholm.
Uppvaksin í Gongini í Havn
Fór til Danmark í skúla í 1831
Gav í 1854 fyrstu føroysku mállæruna
út og gjørdi ta nýggju rættsskrivingina.
Gjærdist í 1855 prestur í Kvívík.
Gjærdist í 1862 prestur á Nesi í
Eysturoy, próstur frá 1867. Her lat hann
í 1863 nýggjan prestagarð byggja, sum
konan hevði teknað.
Sat á Løgtingi trý skeið.
Flutti í 1878 við konuni til Danmarkar
at búgva.
Hann vitjaði fyrri seinastu ferð í
Føroyum í 1893.
Í Sandavági varð minnisvarði reistur í
1919, V.U. Hammershaimb til heiðurs.
Hevur givið út:
Í 1852: Færøske Kvæder, København;
2. útgáva, Føroyar 1969
Í 1891: Færøsk Anthologi I. Tekst samt
historisk og grammatisk Indledning,
København; 2. útgáva, Tórshavn 1969.

*pilturin, og sum maður savnaði
hann ein hóp av føroyskum
søgum og fekk tær prentaðar og
harvið goymdar, so tær ikki kunna
gloymast.»*

Tá Vensil var seks ára gamal,
lærði abbin, fútin, hann at lesa
– og fór skjótt at lesa latín við
honum. Fyrsti maður á amtsskriv-
stovuni, tann sera væl gávaði
hvalbingurin, Jens Davidsen,
lærði dreingin at skriva, og hann
var settur í Havnarskúla.

Presturin í Havn, Kristen Pram
Gad, sum seinni bleiv verfaðir
hansara, las eina tíð við Vensili.

Hammershaimb hevði sjálv-
sagt eisini samband við ommu-
beiggjan, Jens Christian Svabo,

sum tá var gamal og sjúkligur.
Men hann fekst tó framvegis
við at skriva upp føroysk orð
og føroysk kvæði. Hóast Vensil
bert var fimm ára gamal, tá
Svabo doyði, segði hann seg væl
minnast ommubeiggjan siga frá.

Í 1831, tá Vensil var 12 ára
gamal, fór hann til Keypmanna-
havnar at ganga í skúla. 20.
oktober 1831 fara hann og
mamman avstað við kongiliga
handilsskipinum.

Men ferðin var drúgv. Ódnar-
veður brast á, og skipið mátti
fleiri ferðir leggja inn, og tað kom
ikki leiðina fram til Danmarkar
fyrir enn 26. februar 1832 - góðar
fýra mánaðir seinni.

Hammershaimb fór fyrstu ferð
heim til Føroya at ferðast í 1841.
Hann ferðaðist saman við Pløjen,
amtmanni, um landið og savnaði
saman føroysk fólkaminni.

Í 1855 gjærdist V. U. Hammers-
haimb prestur í Kvívík.

Í 1862 flutti hann inn á Nes
í Eysturoy og gjærdist próstur í
1867. Í 1863 lat hann nýggjan
prestagarð byggja, sum konan
hevði teknað.

Hann sat á Løgtingi í trý skeið
og flutti í 1878 við konuni til Dan-
markar at búgva.

Men hann vildi fegin vitja
oyggjarnar aftur, og í 1893 sigldi
hann sína síðstu føroyaferð fyrri
at vitja vinir og skyldfólk aftur.

Hann ferðaðist runt landið, og
allastaðni møtti honum stórir
blíðskapur.

Í Havn var hann við til ein fund
um »Broyting«, men annars legði
hann seg ikki út í tað stríð um
skriftmálið, sum tá stóð á.

Áðrenn Hammershaimb fór
aftur til Danmarkar, varð boðið
til eina stóra veitslu í Havnar
Klubba, har fleiri av landsins
bestu monnum hildu røðu fyrri
honum.

Dagurin upprann, tá ið Hamm-
ershaimb skuldi fara. »Laura« lá
á vagn. Politistarnir buðu sær til
at føra Hammershaimb umborð,
men so komu lögtingsmenninir
og vístu honum ta æru, at rógva

hann út til skipið. Ein rúgva av
bátum fylgdi, og fólk fór upp á
skipið fyrri eina ferð enn at siga
farvæl. Frá bátinum varð sungin
yrking eftir Jóannes Patursson:

*»Vensil legði at Føroya landi
morgun ein so blíðan,
nú vil hann aftur í havið halda,
sigla tann streymin stríða«.*

Hetta var seinasta fer Hammers-
haimb í Føroyum.

Hann doyði 8. apríl 1909 í
Keypmannahavn - 90 ára gamal.